

České a československé právní dějiny

Právo v letech 1918 – 1938

V den vítězství es. revoluce
a nové samostatnosti národa

sepsal D'abís Rašín
zákon

Originál příkazu vlády
československé republiky

vydaný Národním výborem dne 28. října 1918 ^{uložil} ^{pro archiv} **loukup**

Samostatný stát československý vstoupil v život zachována byla povinnost
dosavadního předmlukopráche se stavem novým, aby nenastaly zmatky a upre-
ven byl nový právní řád k novému státnímu životu, Národní výbor
jmenem Československého národa jako vykonavatel státní přechodnosti
nářizuje:

Článek I

Státní formou československého státu není Národní shromáždění ve složení
ní s Československým Národním Radou v Paříži jako orgánové jediné
všude národa. Měj se tak státně vykonává přechodnost státní
nářizování.

Článek II

Všechny dosavadní zákony a nařízení zůstávají prozatím
v platnosti.

UHERSKÉ PRÁVO

a) 1861 tzv. Judexkuriální konference

- Prozatímní právní pravidla

b) úsilí o kodifikaci práva

- obchodní zákon 1875
- trestní zákon 1878
- přestupkový zákon 1879
- trestní řád 1896
- občanský soudní řád z roku 1911
- exekuční řízení 1881
- manželský zákon 1894 (obligatorní civilní sňatek)

c) decizie

Problémy z nejednotnosti práva

- neznalost právního řádu druhé části republiky
- odlišnosti při aplikaci nových předpisů
- nedostatek znalců uherského práva
- úředníci a právníci z českých zemí na Slovensku
- normotvorba Ministra s plnou mocí pro správu Slovenska

Soukromoprávní předpisy

- zrušení šlechtictví, řádů a titulů (z. č. 61/1918 Sb.)
- manželská novela (z. č. 320/1919 Sb.)
- zákon o osvojení č. 56/1928 Sb.
- nová úprava zápisů do obchodního rejstříku (č. 397/1919 Sb.)
- možnost zakládat i na Slovensku a PR s.r.o. (1920; zákon č. 58/1906 ř. z.)

Zásahy do vlastnických vztahů

- Předpisy pozemkové reformy:
 - záborový zákon (č.215/1919 Sb.)
 - přidělový zákon (č. 81/1920 Sb.)
 - náhradový zákon (č. 329/1920 Sb.)
- Socializační zákony (č. 143-145/1920 Sb.)

Antonín Švehla

Pracovní a sociální zákonodárství

- osmihodinová pracovní doba (z. č. 91/1918 Sb.)
- zákon o obnově nedělního a svátečního pracovního klidu (č. 150/1919 Sb.)
- úprava dětské práce (č. 420/1919 Sb.)
- zákon o pracovních soudech (č. 131/1931 Sb.)
- gentský systém (zákony č. 267 a 322/1921 Sb.)
- zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (č. 241/1924 Sb.)

Zákon o osmihodinové pracovní době

- osmihodinová pracovní doba
- pracovní přestávky
- práce přes čas a noční práce
- zaměstnávání mladistvých pracovníků
- práce osob zaměstnaných a bydlících v domácnosti svých zaměstnavatelů
- zachování výše mzdy v podnicích, v nichž se na základě tohoto zákona zkrátí pracovní doba

Pracovní a sociální zákonodárství

- osmihodinová pracovní doba (z. č. 91/1918 Sb.)
- zákon o obnově nedělního a svátečního pracovního klidu (č. 150/1919 Sb.)
- **úprava dětské práce (č. 420/1919 Sb.)**
- zákon o pracovních soudech (č. 131/1931 Sb.)
- gentský systém (zákony č. 267 a 322/1921 Sb.)
- zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (č. 241/1924 Sb.)

Zákon o práci dětí (č. 420/1919 Sb.)

- omezil zaměstnávání dětí (do 14 let)
- obecně: děti je možné zaměstnávat jen potud, pokud to nepoškozují jejich zdraví, neohrožují jejich tělesný a duševní vývoj nebo mravnost a nepřekáží v jejich docházce do školy
- děti mladší 12 let v zásadě ne (10 a 11-leté děti jen k lehkým pracím v zemědělství a v domácnosti)
- rozdíl: zaměstnávání dětí vlastních a cizích
- dozor: orgán politické správy

Pracovní a sociální zákonodárství

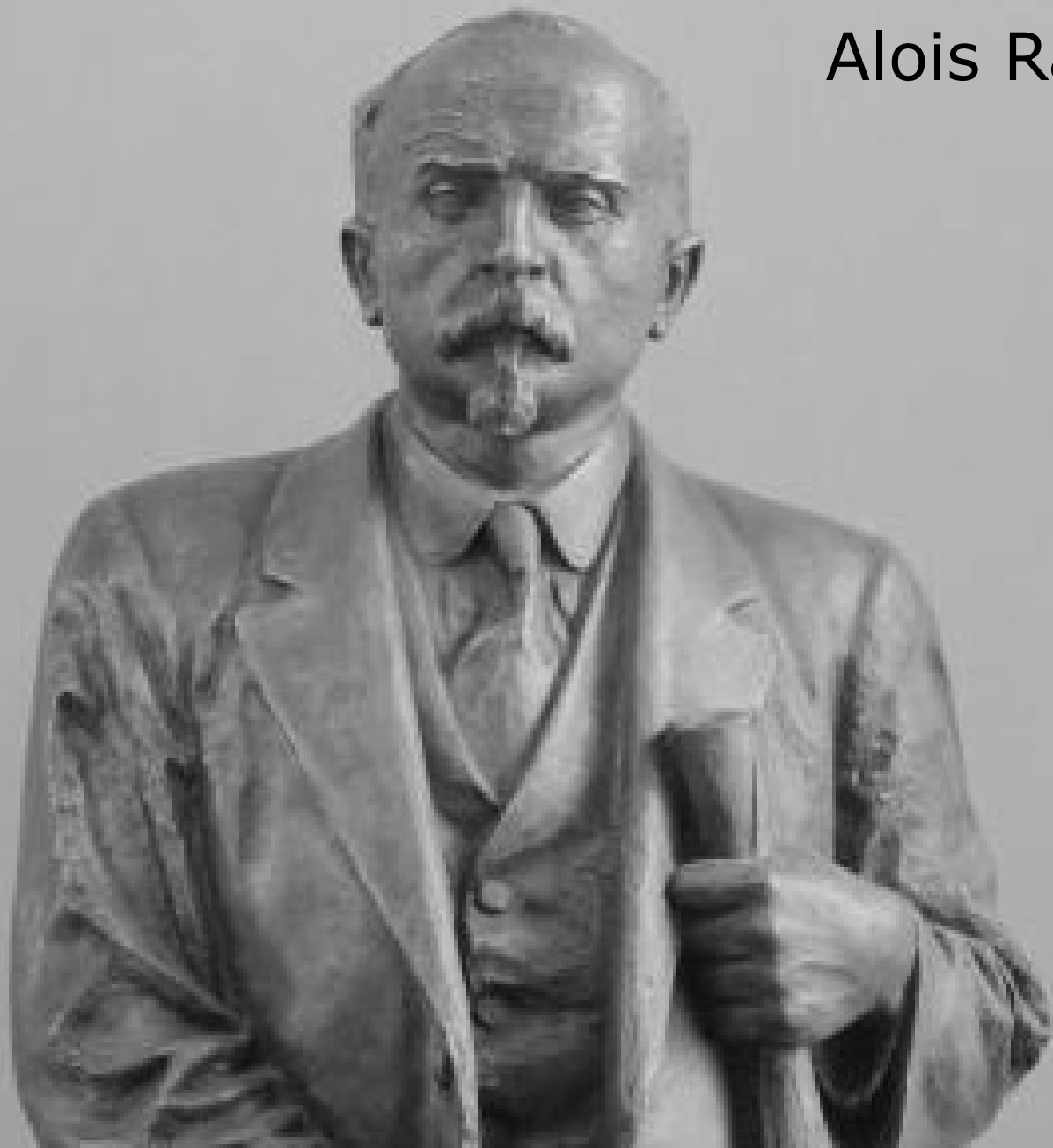
- osmihodinová pracovní doba (z. č. 91/1918 Sb.)
- zákon o obnově nedělního a svátečního pracovního klidu (č. 150/1919 Sb.)
- úprava dětské práce (č. 420/1919 Sb.)
- zákon o pracovních soudech (č. 131/1931 Sb.)
- gentský systém (zákony č. 267 a 322/1921 Sb.)
- zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (č. 241/1924 Sb.)

Jiné stránky ekonomického života

- živnostenský řád pro území Slovenska a PR č. 259/1924 Sb.
- zákon č. 84/1919 Sb. zmocňující ministra, aby provedl okolkování bankovek a soupis jmění za účelem uložení dávky
- zákon č. 12/1920 Sb. o podnicích, které mají sídlo mimo území československého státu (nostrifikace podniků)
- zákon o nekalé soutěži (č. 111/1927 Sb.)
- kartelový zákon (č. 141/1933 Sb.)

Alois Rašín

Správní předpisy

- zákon č. 300/1920 Sb. o mimořádných opatřeních, částečně modifikovaný zákonem č. 125/1933 Sb.
- zákon o potulných cikánech (č. 117/1927 Sb.)
- malý tiskový zákon (č. 126/1933 Sb.)
- zákon o zastavování činnosti a rozpouštění politických stran (č. 201/1933 Sb.)
- zákon o obraně státu č. 131/1936 Sb.

Trestní právo hmotné

- zákon proti útisku a na ochranu svobody ve shromážděních č. 309/1921 Sb.
- zákon na ochranu republiky č. 50/1923 Sb.
- zákon o zřízení nucených pracovních kolonií (č. 102/1929 Sb.)

Trestní právo procesní

- zákon o podmíněčném odsouzení a o podmíněčném propuštění (č. 562/1919 Sb.)
- zákon o Státním soudu (č. 51/1923 Sb.)
- řízení o tiskových deliktech (č. 124/1924 Sb.)
- zákon o soudnictví nad mládeží (č. 48/1931 Sb.)
- zákon o pracovních soudcích (č. 131/1931 Sb.)

WIR DANKEN UNSERM FÜHRER

Zmocňovací zákon č. 330/1938 Sb.

= výrazné posílení výkonné moci

- prezident: dekrety s mocí ústavního zákona
- vláda: nařízení s mocí zákona

